

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — В. ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год XVIII бр 36 (1645)

В. Търново, събота, 24 март 1962 г.

Цена 2 стотинки

В ЧЕСТ НА ОСМИЯ КОНГРЕС НА БКП ЗА ПОБЕДА В СЪРВЕДОВАНИЕТО СЪС СТАРОЗАГОРЦИ!

В дажбите — 50 на сто
люцерново сено

Неблагоприятна бе миналата година за селското стопанство. Много култури, особено фуражните, не се развиха добре и дадоха крайно незадоволителни добиви. Управителният съвет на нашето стопанство трезво прецени трудностите, които ни очакват при изхранването на животните през зимата. На нас още от есента по фуражния баланс не ни достигаше 500 тона концентриран фураж, за да осигурим нормално хранене на добитъка. Това ни застави да помислим добре не можем ли да преминем към така нареченото малоконцентрирано хранене. Особено това се налагаше за свинете и птиците, при които се изхранва най-много концентриран фураж. Решихме, че можем да използваме за тази цел люцерновото сено. Снабвихме всяка ферма с фуражомелки, с които смелихме люцерната на фино сено брашно. По този начин заменихме 50 на сто от концентрирания фураж в дажбите на птиците, свинете-майки и свинете за уговяване и дори при телетата. Така спестихме повече от 200 тона концентриран фураж.

Зимата се оказа доста коварна. Продължи много. Затруднения имаме още. Но се надяваме, че можем да ги преодолеем. Ние имаме малък опит и в ускоряване растежа на люцерната. Миналата година рано напролет подхранихме 600 декара с по 10 кг изкуствени торове и с 15 килограма торова течност на декара. За разпръскване на торовата течност използвахме съветска пръскачка. Тази люцерна първа почнахме да косим и прибрахме от нея над 900 тона сено. Тази година също сме направили подхранване с изкуствени торове и, щом поотрпне почвата, ще подхраним и с торова течност.

Върбан РУСЕВ
председател на ТКЗС в с. Кесарево

БОРБА ЗА МИНУТИ

По почина на вестник „Работническо дело“ и на неговия помощник Часовник 78 бригади от товаришки и превозния наряд — гара Г. Оряховица осъществяват редица организационно-технически мероприятия и постигат добри успехи.

Вчера влаковата бригада на Г. Илиев с влак 452 от гара Дъбово до гара Г. Оряховица съкрати престоята по гарите и приспидна със 132 минути преди опречеления час.

В 21 влакови бригади вече се обучават по-слабоквалифицираните и волостилици ботници. В много от тях вече постигат хубави резултати. Бригадата на Минчо Бонев на пример от началото на месеца досега направи 835 минути икономии, бригадата на Сава Георгиев — 536 минути.

Ст. Кулов

от Обществения редакция на в. „Борба“ — Г. Оряховица

По-пълно използване на земята

През миналата година кооператорите от ТКЗС „Лисенко“ в с. Козловец решава да увеличат добивите от декара царевица, като получат по 350 кг зърно при неополни условия. И удържаха на думата си. Само от по-добрата обработка, без прилагане на каквито и да е мелiorативни мероприятия, те произведоха 326 тона царевица повече в сравнение с 1959 г.

Сега кооператорите си поставиха задача да получат по 400 кг среден добив царевица от декара. Площите са подготвени. Готови са и механизаторите, които през тая година

ще обработват 8000 декара комплексно.

Козловчанци са решили да използват и един друг резерв от земята — пътната през околовите и лозята. По този въпрос те зароботиха още през миналата година, като през есента засадиха 5,000 различни площи дървета. От двата дена усилено се засажда и черешови дървета. Само те, ако се засадят в отделна градина, ще заемат площ от 70 декара.

Подготвя се и засаждането на 150 декара овоцна градина с праскови.

И. Петров

ДЕЛАТА НА ЧЕТИРИХИЛЯДНИЦИТЕ

В средата на февруари девет доайи в окръга дадоха дума да се включат в редиците на хилядниците, като от всяка крава, за която се грижат, надоят по над 4,000 литра мляко. Измина един месец в благо-

родна надпревара. Вложихи цялото си умение в храненето и гледането на животните, доайите бележат непрекъснато нарастване на млекодайна.

Ето какво говорят цифрите:

Име и презиме на доайка	ТКЗС	Брой на кравите	Среден млекодайна литри към 15 март	
			обещание	изпълнение
1. Кънчо Горчев	Стражица	15	4000	810
2. Георги Бойчев	Поликраище	15	4300	693
3. Кирил Георгиев	Поликраище	14	4300	675
4. Мария Ранчева	Поликраище	14	4100	655
5. Мария Байчев	Поликраище	15	4100	540
6. Стефан Георгиев	Стражица	15	4000	518
7. Илия Петков	Камен	14	4000	420
8. Асан Акифов	Камен	14	4000	387
9. Ангел Комитов	Камен	11	4050	346

Успехите са хубави. Но хилядниците са още малко. Техният брой в окръга може и

трябва да се увеличи в най-скоро време. Имате думата, доайи от кравефермите!

С ОПИТА НА НАЙ-ДОБРИТЕ

Завчера в Г. Оряховица по инициатива на Местния съвет на профсъюзите и Градския комитет на ДКМС се проведе среща за обмяна на опит между бригадите за комунистически труд и техните приятели. Над 200 души ръководители на бригади, председатели на профкомитети, секретари на дружествени комитети на Комсомола участваха в срещата.

В словото на председателя на местния съвет на профсъюзите Дичо Тонев бе изтъкнато, че движението за комунистически труд бележи значителен растеж. От 97 в началото на 1960 г. сега бригадите за комунистически труд се увеличили на 301 с над 4000 участници. Вече 35 бригади извоюваха това високо звание. Около 60 културни дейци — учители, обществени дейци, хора на изкуството станали приятели на бригадите. Направиха се първи стъпки за подобряване на културно-масовата

работа в бригадите. В това отношение помощта на окръжния преглед по културно-масовата работа, организиран от Окръжния съвет на профсъюзите,

Своя опит в производството и възпитателната дейност споделиха ръководителите на бригади Младен Антонов, Надежда Обрешкова и Добри Божилов от Държавни захарни заводи, Иван Дончев от сервисната работилница на ДАП, Роза Николова от III-електротехническа секция и други. Те обещаха да се включат по-активно в социалистическото съревнование в чест на Осмия конгрес на БКП и Първи май.

На окръжната среща на най-добрите участници в движението за комунистически труд, който ще се състои на 21 април в Търново, те ще се явят и още по-големи успехи.

Илия ГУЖОРОВ

от Обществения редакция на в. „Борба“ — Г. Оряховица

ПРЕИЗПЪЛНЯВАТ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА СИ

Животновъдите от Държавното земеделско стопанство „Совата“ към Свищов преизпълняват обещанието си дадено в чест на Осмия конгрес на Партията.

До 22 март те отчетоха тримесечния си план за всички видове месо и до края на месца стопанството ще предаде на Родината 16 тона месо повече. Ще бъде предадено и повече и 105 тона краве и овче мляко.

Изпълнен е и годишният план за агнешкото месо.

Гр. Иванов

партиен секретар при ДЗС

Традиционна среща на търновци, живущи в София

По стара традиция на 22 март в салоните на хотел „България“ се събраха търновци, живеещи в София, на тържествена пролетна вечер. Салоните бяха украсени със скици от старото Търново — Балдуиновата кула, Стамболовия мост, улица „Гурко“ и др. експонати, отразяващи строителството и успехите в развитието на града през последните 17 години. Скиците и плакатите са изработени от художниците — търновци Денчо Чоканов и Асен Момчев.

Тържествената вечер бе открита с търновски марш. След

това председателят на изпълнителния комитет на Градския народен съвет в Търново инж. Хараламби Куцаров, поканен специално от търновци за тази вечер, поздравил събралите се от името на онези търновци, които живеят и работят за процъфтяването на новото Търново.

Реч произнесе и членът на Политбюро на Централния комитет на БКП и председател на изпълнителния комитет на Националния съвет на Отечествения фронт Енчо Стайков. В своето приветствие до търновци той подчерта, че в условията на народната власт от година на година Търново става не само град на миналото, а град с все по-развиваща се икономика — промишлен и културен център. „Сега — каза другият Стайков — има два града: старото и новото

Търново. Но славата на Търново, това именно е старият град. Ано сега търнете по улица „Гурко“, с радост ще отбележите реставрирани и запазени исторически ценности на стария град — град песен, град приказка. Поздравявам събралите се тук търновци и им пожелавам никога да не забравят, че са търновци и да работят за процъфтяването на своя роден град.“

Участниците в тържествената вечер бяха поздравени и от председателя на Градския комитет на Отечествения фронт в София Ангел Шишков. Вечерта завърши с литературна програма с участието на народния артист Константин Кисимов, съредно приветствувал от своите съграждани и съученици.

Сия ФИЛЕВА

СЛАВНИ ГОДИШНИНИ

Три събития, три славни годишници събраха в четвъртък вечер много граждани, военослужащи и ученици в салона на Дома на Народната армия — навършването на 775 години от създаването на Втората българска държава, със столица Велико Търново, голямата победа на цар Иван Асен II над византийците през 1230 год. при Клокотница и антифеодалното въстание на

чело с Ивайло. И трите събития са станали все през март през различни години по време на Втората българска държава.

Доклад — 775 години от създаването на Втората българска държава и столицата Велико Търново изнесе доцент Петър Петров от Софийския държавен университет. След това бяха прожектирани филми.

Семинар по театралната самодейност

На 19 и 20 март в с. Бяла черква се състоя окръжно съвещание — семинар с ръководителите на по-изтъкнатите самодейни театрални колективи в окръга. Участваха ръководители от Г. Оряховица, В. Търново, Самоводене, Димча, Лесичери и др.

Съвещанието — семинар е едно от звената от цялостния годишен учебен план за квалификацията на нашите самодейни ръководители.

Окръжният методист по театралната и естрадна самодей-

ност Петко Райков изнесе бележити: „Етапи на режисюрската работа върху пиесата“.

Ръководителят на самодейния театрален колектив в с. Бяла черква Иван Димитров сподели своя опит с участниците в семинара във връзка с поставянето на пиесата „Карнавал“.

Вечерта самодейният колектив на Бяла черква представи пред участниците в семинара комедията „Карнавал“.

На другия ден се състоя обща сбирка на пиесата

ПРЕД ИЗПИТАНИЯ

През тази година планът на различните предприятия в окръга е по-напрегнат от миналогодишния. Трябва да се произведат за народното стопанство повече, при по-ниска себестойност, 3 милиона тухли и 10 милиона керемиди.

Много важно за изпълнението на поставените задачи е да се създаде още отсега по-добра организация на производството, строгост да се спазва технологическата дисциплина, по-пълно да се използва капацитетът на машините и съоръженията. Непрестанна грижа на керамичите трябва да бъде борбата за икономия на основни и спомагателни материали, за намаляване на брака и пълно използване на отпадъчните материали.

Неотменим дълг на административно-техническите, партийните, профсъюзните и комсомолските ръководства е да осъществят организационно-техническите и партийно-политическите мероприятия, които ще обезпечат изпълнението на производствения план и дадените обещания по всички показатели.

От голямо значение за ритмичната работа и за качеството на тухлите и керемидите е нагряването и подготовката на глината. Обаче ръководствата на някои предприятия и цехове подценяват този важен въпрос и проявяват изневерие на мудност. Примери на такова отношение има в цеха „Янтра“ на ДИП „Миния“ — Г. Оряховица, в цеховете в Бяла черква на ДИП „Хр. Козлев“ — Павликени, в двата цеха на ДИП „Д. Благоев“ в Стражица и др.

През миналата година — в керамичните предприятия във В. Търново, Павликени, Стражица и другаде беше произведена значително количество продукция, неотговаряща на БДС. Допуснаха и брак. Миналогодишните несполуки трябва добре да се проучат от всяка работница, от всяка бригада, във всеки цех и още отсега да се вземат мерки за произвеждане само на качествена продукция.

През настоящата година е наложително да се осъществят по-високо натоварване на ринговите пещи. Само за тухленото производство при изпълнението средно за година трябва да се постигне по 2,200 броя на кубически метър пещно пространство, а при смесеното изпълнение по 1600 броя. Резултатите от миналата година показваха, че това е възможно. Необходимо е сега да се създаде непрекъснат производствен процес още от първите дни след започване на работата в пещите, да се органи-

зират „въртящи“ сменни, като се работи непрекъснато през целите денонощия, включително и през празничните дни.

За нашето народно стопанство са необходими не само в достатъчно количество качествени и евтини тухли.

Строителството се нуждае от ефективни строителни материали. Повечето от керамичните предприятия и цехове са снабдени с подходяща механизация и техника за производството на такива тухли, с които се икономисват големи количества глина, въглища, енергия. Сега задачата е да се даде широк път на такова производство, да се внедряват все нови и нови асортименти едро-блокови и олекотени тухли с по-голяма кухинистост.

Ритмичното снабдяване на керамичните цехове с глина, въглища, гипс, рингова хартия и други спомагателни материали — е важно условие за изпълнението и преизпълнението на плана и обещанията, за снижението себестойността на продукцията и премахване на престоята.

Сериозна и важна задача в работата на керамичните предприятия е пестенето на електроенергия. Правилното комплектуване и съизмеряване на мощностите на машините и подпомагане на косинус ФИ, системният контрол върху разхода на електроенергия ще спомогне за постигане на икономии и снижаване себестойността на продукцията.

Още отсега трябва да се вземат мерки за намаляване до минимум на броя на работниците с ненормална работа, за премахване на текучеството и безпричинните отсъствия. Необходимо е в керамичните предприятия масово да се разгръща рационализаторското и новаторското движение, да се ползват системни грижи за квалификацията на работниците, постоино да се укрепва цеховата стопанска сметка.

Указанията на Мартенското съвещание и Ноемврийския пленум на Централния комитет на БКП трябва да бъдат изпълнявани в работата и на керамичните предприятия в окръга, за да може да се задоволят нарастващите нужди на строителството в нашата страна за висококачествени, евтини и ефективни керамични материали.

Нама съзнание, че по пътя на непрекъснатото изучаване, внедряване и разпространяване на челия опит, керамичите в окръга с нови сили ще се включат в съревнованието в чест на Осмия конгрес на Партията и достойно ще изпълнят своя дълг пред Родина.

С нови съоръжения в напояването

Дъхът на пролетта се чувствува. Скоро ще започне слънцето с по-голяма сила над родните поля. Земята ще изпръхне. Ще задъха и суховейят. Готови ли сме да се боим със сушията?

Този въпрос възбужда сега кооператорите и ръководителите от ТКЗС в с. Ресен. Затова те използват благоприятните дни за поправяне и почистване на каналите. Ремонтират напоятелни съоръжения. Изработват нов поливачески инвентар.

Липсата обаче на достатъчно дърводелни машини и дърводелни инсталации налага все още по-голямата част от напояването на културите да се извършва ръчно. Този начин е тежък. Ползват много труд. Производителността е незадоволителна. Един кооператор може да полеи средно по 3—4 декара на ден. А поливането се извършва обикновено, когато има и дру-

га усилена полска работа. Именно поради недостиг на работна ръка, при наличието на вода, много от културите остават неполяти.

Но ресенци са решили тази година да направят решителна крачка в разрешаването на този въпрос. В железарския отдел на кооперативната работилница, под ръководството на майстора Христо Маринов (на снимката) усилено се изработват сега от обикновена желязна ламарина разпределителни кутии. Тяхното устройство, както се вижда от снимката, е много просто, а съоръжението е леко преносимо от един човек. Върху осемте отвора на разпределителната кутия се поставят поливачески маркици и едновременно може да се поливат 8 реда, като широката — фунна част на съоръжението се поставя във вадата, от където поема вода и изтича равномерно през всички отвори.

С помощта на разпределителната кутия един кооператор може да полива дневно около 30 декара или близо 6—7 пъти се увеличава производителността на труда му.

Стопанството в Ресен възнамерява да изработи 30 броя от тези съоръжения, като осигури на първо време по 3 броя за всяка една от десетте полеводни бригади. Задачата е всяка бригада, при нужда да може да полива с 3 кооператори средно по 100 декара култури на ден. Вместо по 20 души, както е налагало досегашният начин, поливането ще се извършва от трима души, като останалите ще се включат в друга неотложна работа в момента. Това ще позволи не само правилно да се използва наличната работна ръка, но и да се снижи себестойността на селскостопанската продукция.

Г. МУСИНСКИ

Партийните групи и личният пример на комунистите

Задача на първичните партийни организации е да мобилизират трудеците се за разкриване и най-пълно използване на вътрешните резерви, за висока производителност на труда, за широко прилагане в производството на челия опит и постиженията на науката, за укрепване на трудовата и производствената дисциплина, за възпитание на трудеците се в комунистически дух.

За нейното изпълнение от голямо значение е добрата работа на партийните групи. Те са едни от най-оперативните звена. Затова Градският комитет на Партията във В. Търново полага усилия за тяхното укрепване и активизиране.

И успехи има. Сега партийните групови отговорници проявяват по-голяма самостоятелност, по-добре виждат задачите си и бързо се ориентират. Партийните групи като цяло по-редовно се занимават с работата на комунистите, насочват ги към основните задачи, повишават възпитателността. Увържда се практиката редовно да се поставят партийни поръчения и да се проверява тяхното изпълнение. Стана постоянна задача изучаването и популяризирането на челия опит. Комунистите са главно ядро в бригадите за комунистически труд. Имената на такива партийни групови отговорници, като Стефан Спасов, Стефан Хитев, Петър Григоров, Борислав Йорданов, Стефан Върбанов, Георги Георгиев и други, станали известни в цялата градска партийна организация.

Подобряването на работата на партийните групи зависи много от правилното ръководство на партийните бора и организации. Партийните бора в ДИП „В. Мавриков“, ДИП „Победа“, Окръжния народен съвет, Промкомбината и други отблизо следят дейността на партийните групи. Всеки месец, а понякога и по-често, инструктират груповите отговорници, запознават ги с основните задачи на предприятието, на учреждениято. Освен това периодично обсъждат работата им. Визират от слабо работещите. Някои задачи партийните секретари

от ДИП „В. Мавриков“, „Победа“ и Промкомбината поставят в лични срещи с груповите отговорници. Борислав Йорданов, Стефан Върбанов, Георги Колев и др. се отличават с добрата си работа. Поради това техният опит заслужава внимание.

В партийната група на др. Борислав Йорданов от тълкачната смяна в ДИП „В. Мавриков“ влизат 13 комунисти. Общо в смяната работят 6 бригади за комунистически труд. Две от тях вече са извоювали висококо звание. Комунистите са едни от най-добрите производственици. Всеки от тях, наред с другите партийни поръчения, е поел задължение да предава своя опит и знания на определени по-слабоквалифицирани работници. Това спомага значително да се повишава квалификацията на работниците от цялата смяна. Личният пример на комунистите в производствената и обществената дейност също оказва благотворно въздействие. Смяната препълнява своя план по всички показатели. По предложение на партийната група тук се води борба за образцово опазване на машините, за строг режим на икономии и разко на намаляване на брака. Спомагат много и добрите другарски отношения, взаимопомощта и контрола между колективите.

В цялото предприятие е сложен ред и за популяризирането, изучаването и внедряването на опита на първенците в производството. Те са приведени в известност. Националният първенец по връзване на жички Тинка Атанасова, която работи в смяната, вече е предала своя опит на десетки работници. По почина „Предай своя опит и знания“ предават Мара Тарасенкова и обучила 47 работници. Сега тя работи на 3 машини с 1.248 вретена — равно на 3 ринговите машини. В чест на VIII конгрес на БКП е обещала да мине на 3.5 машини.

Опитът на тези работници, а също и на другарката Йонка Рачева — първенец по отлично качество, Евгения Димитрова и Йорданка Първанова, отличаващи се с много добра

си организация и съвместност в работата, се изучава постоянно от целия колектив на смяната.

На всяко 15-то число по почин на партийните групи се отчита изпълнението на плана, бележат се мерки за подобряване работата на изоставащите. Мерките се изразяват главно в повишаване производствената квалификация, чрез изучаване опита на първенците.

Благодарение на повишената възискателност на партийното бюро и партийните групови отговорници значително се повиши активността на партийните членове и всички работници. Сега те дават сравнително повече предложения. По-активно участвуват в обществената дейност в града.

Големи грижи полагат груповите отговорници от това предприятие за културно-масовата работа и за повишаване образованието на младите работници. В смяната на Борислав Йорданов има около 30 младежи. 11 от тях се учат във вечерна гимназия и техникум, изградили са художествен колектив.

Бригадата в ДИП „Победа“, на която партийни групови отговорници е Стефан Спасов, се състои от 32 работника. Тя е един ентусиазиран колектив. Отличава се с добрите другарски отношения между хората и високо качество на продукцията. Сега тя се бори за високо производствено качество, за реализиране на 1840 лв. икономия. Благодарение на добрата съгласуваност с началника на цеха и профгрупора, много рационално се използват и 5-минутните производствени съветания. Сбирките на партийната група стават съобразно нуждите. В повечето случаи те са за отстраняване на някои слабости или изникнали нови задачи.

За активизиране на партийните членове, както в производството, така и в организационно-партийната работа, допринасят и редовното възлагане на конкретни партийни поръчения. Авторитетът на партийната група е голям. Всички партийни членове са едни от най-добрите производственици, които не жалят сили и време да предават своя опит на по-слабите или млади работници. От 32 работника — 18 са шести и седми разряд, а останалите — четвърти и пети.

Хората от бригадата са слагени и често организират колективни посещения на кино. Обсъдили са книгата „Витка по пътя“. Редовно чувствуват рождението си дин.

Значителен успех имат и партийните групи в Промкомбината и в някои други предприятия, в учрежденските организации. В Окръжния народен съвет наред с ежемесечните инструкции, партийното бюро през годината проведе и няколко семинара, които хвърлиха светлина по редица въпроси от организационно-партийната работа и се утвърдиха като добра форма за обмяна на политическа информация.

жителен опит. Партийните групи разгледаха през годината на свои собрани такива въпроси, като: изпълнение на задачите поставени пред комунистите във всеки отдел; състоянието на партийната и служебната дисциплина; борбата против бюрократизма и книжничката; стилът и методът на работа на комунистите по изпълнение на задачите; как да популяризират челия опит в селското стопанство; по разширяването на комплексната механизация в ТКЗС и пр. Тези собрани допринасяха чувствително да се подобри работата, да се разкрият редица слабости, както в организационно-партийната, така и в работата на самите отдели.

Има още много положителни примери в работата на партийните групи. Но не са изключени и сериозни слабости. Значителна част от партийните групи не живеят редовно организационен живот. По 1—2 пъти в годината се събират и то събиравано след активната работа на партийните бора. А въпроси, с които те могат да се занимават, има не за всяка седмица, но и за всеки ден — по дисциплината, другарските взаимоотношения, организацията на работа, разрешаване на някои проблемни въпроси, новите почини, препълняването на плана за 1962 г., разпространението на челия опит, движението за комунистически труд и пр. Причината е първо в самите партийни отговорници и второ в партийните бора и секретари, които само формално създават партийни групи, не им оказват помощ, не им поставят редовно задачи, не проявяват редовно възискателност към тях.

Сериозен недостатък в работата на партийните групи е неизползването на най-важното средство за активизиране на партийните членове — партийните поръчения. Неотдавна Градският комитет на БКП обърна внимание по този въпрос, но никакъв прогрес в това отношение не е направен. Все още са малко партийните групи, в които се поставят партийни поръчения на всички комунисти, а там, където има, до известна степен те са служебни задължения.

Досегашният опит показва, че партийните групи съдействуват много за активизиране на партийните членове за увеличаване им в активна партийна и обществената дейност, в изпълнението на задачите по плана за 1962 г. Затова Градският комитет на Партията осъществява редица мероприятия за подпомагане и укрепване на партийните групи. С такава цел бе учреден неотдавна и Клуб на партийни групови отговорници. В него — ще се изменяват своевременно всички изникнали въпроси, ще се обсъждат нови форми на работа, ще се обменя опита на най-добрите партийни групи.

Кирил ДРАГОШИНОВ
инструктор в Градския комитет на БКП — В. Търново

ПРЕКРАСНИЯТ ЖИВОТ НА ЛЕНИН — ПРИМЕР ЗА НАС

СЛЕД РАБОТНИЯ ДЕН

И последният работен час изтече. Членовете от бригадата, вояваща за звание „Бригада за комунистически труд“, Димитър Лазаров (Колоса) от карамеларния отдел на бонбонетната фабрика при Държавни захарни заводи в Горна Оряховица след като предадоха зачетните машини в изправност на следващата смяна, бързо тръгнаха към съблекалните. След малко техният весел разговор и смях изпълни помещението на работническия стол. Там ги чакаше богата трапеза.

— Заповядайте, заповядайте! — канеше ги усмихната Кръстинка Градева, дошла малко преди тях.

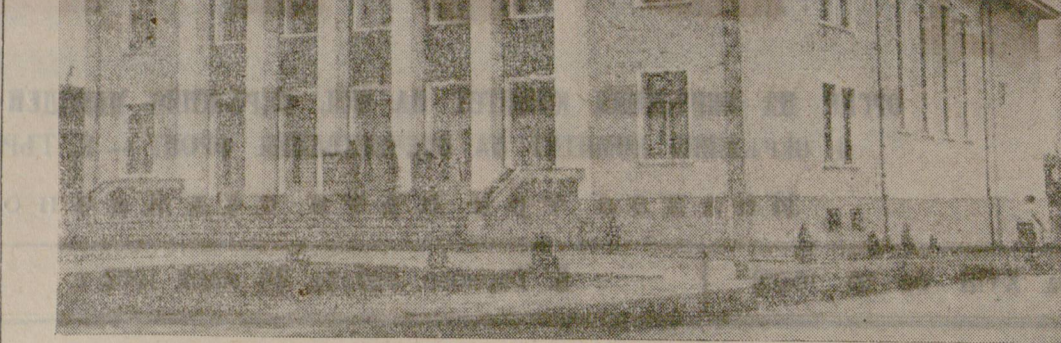
— Честит рожден ден, Кръстинке!

— За много години! — поздравяваха я другарките й.

А тя място не можеше да си намери от радост. Дни наред се възлущаваше при мисълта за това тържество. Пресмяташе какво ядене да поръча в стола, та доволни да останат всички. Как да подреди масите. А сега възлещието и радостта са двойни. На нейния рожден ден по съвпадение ще присъствуват и гости. За обмяна на опит при тях са колежките им от Бонбонетната фабрика „Йорданка Николова“ — София. Ето ги и те пристигат.

— Заповядайте! — кани и тях Кръстинка, но сърцето й тути, ще се пръсне.

Всички вече се събраха. Върбинка Йовчева — председа-

В центъра на с. Страхилово е издигната просторна и красива сграда на читалището, от където ще черпят значаи и култура страхиловчани

Снимка: Ив. Воденичаров

ЧИСТАТА И БОЙКА РОДНА РЕЧ — ГРИЖА И СТРЕМЕЖ ЗА ВСИЧКИ

Понеде се сериозен и откровен разговор за слабостите в обучението по роден език и литература. Смели, парещи мисли се насочиха към работата в училище. Не може и да бъде иначе. Но какво ще направим сам учителите, ако той не бъде подкрепен от семейството, ако цялата общественост не се загрижи за чистотата на майчиния език? Не бива нажеженото перо на критиката да не погряви погрешно написаните лозунги, да не зарядне търсените ни шаблони във вестниците и докладите, да не изгори без следа петната върху езика!

В класната стая учителите запали любов към художествената литература, ще препоръча на ученика книги. Но пламъкът трябва да се разгори в семейството. Време е в нашето ново семейство да се заговори повече за хубавата книга, за светлите герои от романите, повестите, разказите и стиховете. Литературата обогатява човешката душа.

Лъжат се ония, които живеят с мнението, че нашият век е век на техниката и мерило за културата са само техническите знания. Истинският инженер не може да бъде суха душа. Изкуството е именно оная сила, която най-мощно влияе върху човешкото поведение, която кара човека да обича страстно труда, науката, машините. Често един художествен образ влиза в нашата душа повече отколкото сме придобили през много години на нашия живот (Гаршин „Бележки за художествените творби“). Когато четеш книга, от която се чувствава полъхът на живота, ти се струва, че някой ти принавя крила и литваш, готов да направиш нещо мечтано, скъпо за хората.

В много семейства не се разбира ролята на художествената книга. Нали любимия тема на разговор в тях са винаги интересните футболни мачове и съвсем рядко — интересна книга! Нали има и такива, на които семейни „тържества“ до гадене може да слушат изтъкани, примесени с цинизми вицове.

Може ли в нашия семеен кут, на нашите истински семейни тържества, за рождени дни, наред с другите подаръци, да влиза и подарък — книгата — нещо трайно и скъпо, ако свикнем да я ценим? Имат ли нашите деца „Под иго“, „Немили — недраги“, „Записки по българските въстания“, Елин Пелин, Йордан Йовков, Смирненски, Валпаров, „На живот и смърт“, трилогията на Талев и м. и др. други? С помощта на родителите още от детството младият човек може и трябва да си създаде библиотечка.

След семейството би следвало да се обърнем към кино екрана. Училище се проявяват голям интерес към родния филм. Това е радостно явление. Но в редица случаи българското киноискуство не цени красотата на родната реч и забравя, че възпитават. Дълбоко човечна идея е вложена във филма „Стръмната пътека“ — Партията скрои, превъзпитават, не трябва и да се грижи повече за хората. Пленява те личният пример на бригадир-комунист, обикващ хората, които се връ-

щат в тунела. И не може да не те отвратят цинизмите, с които филмът е „украсен“. Сигурно според някои това е типична и индивидуализация на героя! А какво чувство ще изпита майката, чийто син е седнал до нея и слуша мръсотията от екрана.

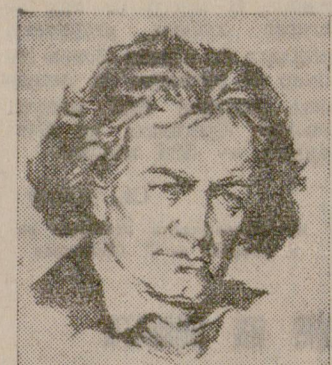
Неведнаж е писано, че паразитите в родния език се насаждават до голяма степен от пресата и радиото. Не личи още непримиримата борба срещу тези кърлежи, лепнали се на снагата на езика. Защо още в нашите вестници и по радиото ни се натрпатват шаблони и чуждици?

Проблемът за чистотата на езика е голям проблем на настоящето и на нашата бъдеща култура. В училище, в семейния кут, във вестниците, по радиото, на екрана, по улицата и навсякъде трябва да зазвни нашата омайна и бойка родна реч! С каква красота и изящество би се гордяла тя, ако се осмеева със струите от извора на народния живот!

Петко Д. ПЕТКОВ
директор на Политехническата гимназия в гр. Елена

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

135 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН

Също, целустремно и действено е музикалното творчество на Лудвиг ван Бетовен, роден през 1770 г. в гр. Кюлн (Германия), в семейството на потомствени музиканти. Талантът му към импровизиране, прославил го впоследствие, се проявява в детските му години. (На осем годишна възраст той свирил вече на пиано и орган. Първите му композитори произведения са сонати). От 1802 до 1812 г. е най-плодовитият период в дейността на Бетовен. Той създава значителен брой симфонии, увертюри, сонати, квартети „Геронческа симфония“.

„Крайцера соната“, „Патетическа“, „Луна соната“ и др.) и операта „Фиделио“. Симфонията и сонатите са като че ли основната мащабна в творчеството му. От произведението на Бетовен диня пламната явря в разума и силите на човека. Музикалните образи разкриват големи жизнени цели пред хората. Борбата в името на свободата, социалната справедливост и човешкия прогрес са основните идеи, които преминават през всички Бетовенови произведения и определят действително значение на неговата музика, в която е необичайна сила нравствена образност на бачната свобода. В симфоничното наследство на Бетовен значително място заемат третата „Геронческа симфония“, която е пропита с революционни мотиви. В музиката му звучат народни припеви от немски, австрийски и славянски песни.

Висока оценка произведенията на Бетовен получили от руските композитори Глинка, Римски-Корсаков, Мусоргски.

За значението на музикалното наследство на Бетовен показателни са думите на френския писател Ромул Ролан: „Бетовеновите групи умрат прави“.

Творбите на Лудвиг ван Бетовен се отнасят към най-великите произведения на световната художествена култура.

В ТОДОРОВА

А. С. НОВИКОВ — ПРИБОЙ

(По случай 85 години от рождението му)

Роден в 1877 г. в семейство на селянин, Алексей С. Новиков — Прибой служил като матрос в Балтийския флот. Бил арестуван за посещаване на революционни кръжоци и за разпространение на нелегална литература. През време на Руско-японската война 1904—1905 г. попадна в плен. Захвърнал се с родната, взема активно участие в революцията през 1915 година. Минавал в нелегалност, а след това се скрил във Франция, Англия, Испания, Италия, Африка, живял при Горки на остров Капри. Започва да пише по време на пленничеството си в Япония. В 1907 г. публикува две малки книжки, които разобличават виновниците за Цусимската катастрофа. В своите произведения Новиков — Прибой предава традицията на руската класическа „морска литература“, но морската тематика в неговите произведения се обогатява с въздействието на класическите борби и революционна история на народните маси. Негови повести и разкази на Прибой са посветени на тежкия живот на селското стопанство в дореволюционните години.

От началото на Първата световна война Новиков — Прибой се отдава на революционна работа и се връща към литературата след края на Великата октомврийска социалистическа революция. В следреволюционните години написва повести за флота и живота на моряците, разкази за участниците на селия в революцията и гражданската война. Най-значителното произведение на Новиков — Прибой „Цушима“ е един от най-добрите съветски исторически романи. В този епопея създадена в резултат на най-внимателното изучаване на историческите материали и на личните наблюдения на автора е изобразен героизмът на руските моряци — патриоти. Романът е еднопосочно общинствен документ против царско самодържавие и неговите прислужници.

В годините на Великата отечествена война Новиков — Прибой работи над романа „Калугин първи ранг“, който не успява да завърши.

ЗАСЛУЖЕНО УВАЖЕНИЕ

Повече от 30 години във фабрика „В. Мавриков“ работят М. Величкова, А. Османова, В. Стоянов, П. Георгиев. Има много други, които са във фабриката от 20 години. Те помнят старите собственици и борбата срещу тях. Участвували са и в социалистическото преустройство на фабриката.

В тяхна чест фабричният профкомитет уреди в Дома на културата юбилей. Другарят Васил Стоянов, работил тук

31 години, разказа възлущащи спомени. Много стари работници говориха за своята дългогодишна работа във фабриката. Поднесени бяха поздравления от профорганизацията и Комсомола. Всички присъстващи обещаха да посрещнат VIII конгрес на своята Партия с нови, още по-големи трудови успехи.

Драган Велев
член на заводския профкомитет

Ученик от първи курс във Вечерния механотехникум е и Косю Сяров — ръководител на младежка бригада в цех „Киро Кондров“ към ДИП „Металургия“ — гр. Г. Оряховица. Той винаги използва и най-малкото си свободно време, за да подготви уроците си.

Снимка: Ив. Воденичаров

ПАТРИОТИЧНОТО ВЪЗПИТАНИЕ НА МЛАДЕЖТА

Вторият разширен пленум на Градския комитет на ДКМС в Г. Оряховица, състоял се на 16 март т. г. се занима с въпроса за патриотичното и интернационалното възпитание на младежта.

В доклада на бюрото, прочетен от др. Т. Тодорова, се отбеляза, че младежта все повече навлиза в материалното производство, с интерес изучава материалите на XXII конгрес на КПСС.

Подчерта се, че патриотичното и интернационалното възпи-

тание на младежите и девойките е твърде сериозна и отговорна задача.

Станала интересни разисквания.

Другарката Кинка Маринова — ученичка от Електротехникума, разказа, че всички ученици са поели задължение и се борят да станат носители на значката ГТО. Предвиждат се екскурзии за опознаване на нашата Родина, на обекти, рожба на българо-руската и българо-съветската дружба. Учениците са се срещнали със сина на загиналия в борбата срещу фашизма генерал Владимир Заимов.

Секретарят на заводския комитет на ДКМС в ДЗС Кушев отбеляза, че много млади ра-

ботници навлизат в бригадите за комунистически труд, активно участвуват в производството. В чест на Осмия конгрес на БКП целият колектив се стреми заводът да извоюва звание „Завод за комунистически труд“.

Старият партнен десет, активен борец против фашизма и капитализма, Г. Панчев разказа за оная мрачна епоха, когато се живееше тежко.

Много загинаха в борбата, „От вас се иска — завърши др. Панчев — да станете съзнателни граждани, добри патриоти, да участвувате активно в социалистическото строителство“.

Секретарят на Окръжния комитет на ДКМС Кр. Кръстев

призова комсомолците да изучават героичното минало на нашия народ, богато с исторически събития. Младежта трябва да изучава и пее хубавите български патриотични и възрожденски песни, активно да участва в производството.

„Да обичаш Родината, да дадеш нещо за нея, да се учиш да работиш и произвеждаш — ето това значи, да си извършиш патриотичен подвиг“ — каза др. П. Бакалов, секретар на Градския комитет на БКП.

Пленумът ще подтикне към още по-активно участие на младото поколение в материалното производство, към още по-дълбоко патриотично възпитание на младежта.

Ив. Ив. ДЖИПОВ

Ст. ГРАДИНАРОВА

Днес на страницата:

- Трудова шетня по кооперативните блокове
- За чистотата на новите банкноти
- Петър Тонков даде хубав пример
- За живота на своите другари
- Сравнение на дружба и другарска помощ
- Юбилей на заслужилите
- Съветва лекарят
- Читателите предлогат
- То здравни грижи ли бяха?...

Да пазим новите банкноти здрави и чисти

Новите пари навлязоха вече широко в обръщение. Те изискват, обаче, от всички служебни лица, които постоянно работят с тях — касиери, отчетници, инкасатори, магазинери, както и от всеки български гражданин — правилно отношение, изискват грижи за опазването и поддържането им в здрав и чист вид.

Това става още по-необходимо, като се има предвид, че голяма част от старите банкноти, които се обменят и изтеглят от обръщение, бяха скъсани и силно замърсени, и че у една част от търговските и касовите работници, както и част от гражданите — чувството да се отнасят грижливо към новите банкноти, е значително притъпено.

Още през първите месеци на тази година в клоновете на Българската народна банка в окръга постъпиха сигнали за небрежно отношение към новите банкноти. Съзнателни граждани се възмущават, че са изтекли едва 1-2 месеца от пускането в обръщение на новите пари, а вече има смачкани, грубо прегънати банкноти, прободени с карфици, с подгънати гъли или замърсени.

Българската народна банка всекидневно води неуморима агитация и борба за опазване

Вести от Морави

Цена придобивка

Някога в село Морави имаше няколко частни общарски и шивашки дюкянчета. Повечето от тях работеха само през зимата. Често за най-малки услуги трябваха да се ходи в града.

От началото на март в селото е открита кооперация с шивашки и общарски отдели. За да се подобри обслужването на населението, се подготвят помещения за разширяване на шивашкия отдел и откриване на бръснарски салон.

На своя пост

Студеният мартенски вятър не пречи на строителната бригада от ТКЗС да подготвя строежа на техническа работилница за поддържане на машините, които стопанството изкупи от МТС. Изкопите и каменните основи на постройката са готови. Започва вече тухлената зидария. Пред бригадата стоят и други задачи. Заедно с колективите на техническата и дърводелската работилници трябва да преустроят и механизират двата големи птичарника в краварници по образец на краварника в с. Обеля, Софийско. Бригадата има за задача да построи два стана за селскостопански машини и да започне строежа на нови къщи за кооператорите. Тя е обемала до VIII конгрес на БКП да изпълни годишния си план 85 на сто.

Нови калдари

Едно от решенията на първата сесия на Общинския народен съвет е да се настелат всички улици в селото. Кооператорите за един ден извозиха камъни и започнаха тяхното нареждане. След няколко дни 6 улици на селото ни ще бъдат настелани.

Ал. Цачев

ТАКА ЛЕКУВАХА НЯКОГА

Бях момче на 10-12 години. Заболях от лошо гърло. Майка ми тутакси ме заведе при „лекарката“. Баба Колюница взе едно парче от дървена тояга туря го в устата ми. Страхувах се да не я ухапя. После бързина с показалец. Разтрива ми гърлото, докато го разкърва.

Току-що свършила с мене идва нов пациент. Друга майка водеше малко момиченце. Бабата пхна в устата му същото парче от тояга, разтрива с пръст гърлото. След няколко дни чухме, че момиченцето починало. Така „лекуваше“ баба Колюница някога в Сухиндол.

Днес в селото има добре обзаведена болница. Неуморна е лекарката Гачева. Затова всички я уважават. Тук всички получават квалифицирана медицинска помощ.

ВСЕ ПО-ОЖИВЕНО Е НА ПОЛЕТО

Макар и студено нищо не задържа вече кооператорите в селото. От кога шета грядинарите и овощарите! Започна и сентбата.

Не се спират и пипиниерите В Килифарево подложковият материал е изрязан от маточниците и вече са обгледорени 1 милион пръчки. Много от тях са предназначени за износ.

Самоза два дни и пипиниерите от Сухиндол обгледориха над 200 000 лозички.

В Долна Оряховица сеят и ранни картофи „Рила“ и „Първенет“. Всяка година, дойде ли средата на май, дългоореховчаните изнасят картофи на пазара. Сега ще бъдат засети 20 декара с ранни картофи.

Вече в кооперативните каси идват и първите постъпления от зеленчукопроизводството. Градинарите на Сидер Митев от Овча могила откриха първите зелени шипки. Още през ноември започнаха тяхните грижи над двата парника с Джюлюнска шипка, от които сега берат. Пипири са още 40 парника, без да намаляват и грижите за ранните домати и краставиците.

(По дописки на Р. Ангелов, Ив. Драгичев, Ив. Тодоров и П. Панчев)

ЩЕ МЕРЯТ СИЛИТЕ СИ

Страхиловското трудово-кооперативно земеделско стопанство има хубави резултати. Но кооператорите от Страхилово и Павел знаят и за успехите на тръстеничани от Русенски окръг.

Оспорвана ще бъде борбата между двете стопанства, които решиха през годината да мерят сили. Това ще бъде благородна борба за повече и по-евтина селскостопанска продукция, за обмен на положителния опит. И едините и другите има какво да научат.

Договорът е сключен. Платят на съревнованието пламък още отсга. Той ще гори до края на годината, когато ще бъдат определени и най-добрите.

Петър Байчев

Ан. Паунов, дописник

ПОХВАЛНА ПОСТЪПКА

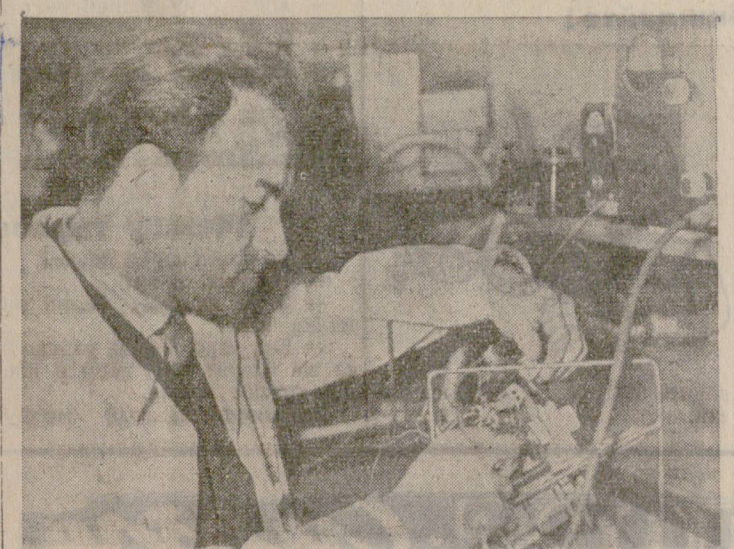
На 15 март Благомир Караиванов, животновъд от ТКЗС в с. П. Сеновец, получи първия си аванс за тази година и преди да си отиде в къщи, наминава към фермата, за да нахрани животните.

Но през време на работата Караиванов загубва парите си. Радостта, която щеше да занесе в къщи, го напусна. Къде

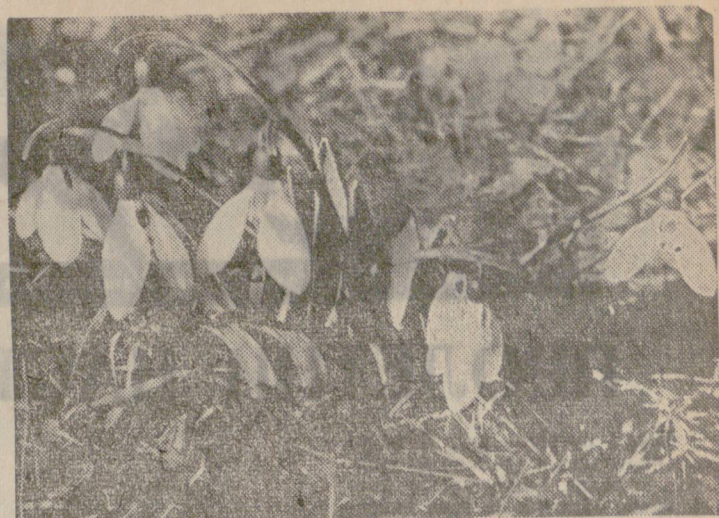
може да са парите? Къде ги е загубил? Дали тук, или...

Намери ги Петър Тонков, работник в същата ферма, и веднага му ги предава. 95 лева бяха в портмоне, но те не събланиха Петър. Нали това са пари на другари!

Г. Георгиев от Обществена редакция на в. „Борба“ — П. Сеновец

Настройчикът Цветко Стоянов, в Завода за малки радио-приемници — В. Търново, е един от най-добрите производители от II-ра конвейерна линия. Работно преизпълнява нормата си и дава само качествена продукция.

ПРОЛЕТ

Вечер на здравния работник

В чест на предстоящия Шести конгрес на профсъюза на здравните работници, Окръжното профдружество организира във В. Търново тържествена „Вечер на здравния работник“.

В салона на пощенската палата дойдоха повече от двеста здравни работници и членове на техните семейства. За успехите, с които здравните работници от окръга срещат своя Шест

сти конгрес, говори председателят на профдружеството д-р М. Чомпалов.

Разнообразна програма изнесе хорът на здравните работници, Мандолинният оркестър при ОСП и Сатиричният състав при СП „Комунални услуги“.

Вечерта завърши с другарско веселие.

Ал. Георгиев

НЕОБХОДИМ Е ТРОТОАР

Местността „Дълга лъка“ — В. Търново се оформя като индустриален квартал. Там са ДИП „Тр. Саралиев“, Заводът за ламелен паркет и фурнир, керамичната фабрика, бетоновият възел на Окръжната строителна организация и др.

Част от работниците в тия предприятия работят на една смяна — дневна и за тях е осигурен автотранспорт. Друга част обаче работи на две или

три смени и за тях превоз не е осигурен. Пеш пътуват тук и други хора.

Понеже няма път за пешеходци, те се движат по платното на шосето, по което непрекъснато минават коли.

Необходимо е да се направи тротоар поне в една страна на шосето между ДИП „Балкан“ и ДИП „Тр. Саралиев“.

К. Н.

Студуват от небрежност

Пролетта иде. Всички я очакват. Но най-нетърпеливи за нейния топъл полъх са работниците от новопостроената авторемонтна работилница към ТКЗС в Долна Оряховица.

Тук по небрежност на строителния техник Караиванов дясната клетка на постройката е оставена без комин, поради ко-

ето дълга зима работниците студували. По едно време бяха решили да поставят печка, като прокарват тръбите през прозореца. Отказаха се от тая идея само, за да не резилат новата постройка.

И. Куков от Обществена редакция на в. „Борба“ — с. Долна Оряховица

Една ограда е пред срутване

Оградата на бившата Втора политехническа гимназия във В. Търново, сега Промислено училище, е силно наклонена към улицата. Опасността да се срути е близка. Належащо е да се помисли за подновяването ѝ.

Нека вярваме, че няма да се или да се изолира тротоара за минувачи. Никак не е чудно, и

твърде възможно е, някой ден дете или възрастен човек да бъде затрупан от каменния вид. И, разбира се, тогава ще се намери и време, и средства за ремонт.

Нека вярваме, че няма да се достигне до такова положение.

Д. Атанасов

НАКРАТКО ОТВСЯКЪДЕ

ВЕЧЕР НА УЧИТЕЛЯ — случай конгреса на учителите се състоя в с. Карансено.

ТАКАВА ВЕЧЕР (на учител и родители) бе организирана и в с. Овча могила.

КОНЦЕРТИ — Любомир Драгов и Еми Бехар се състояха в Г. Оряховица.

ДРУЖИНЕН СБОР на тема: „Африка се бори и побеждава“ организира пионерската дружина при Първо основно училище в Г. Оряховица.

ПРАЗНИЦИ НА НАРОДНОТО ТВОРЧЕСТВО И БИТ се състояха в Джюлюница, Килифарево, Страхилово, Злата-

рица, Михалци. Дъскот и др.

ДОГОВОР ЗА СЪРЕВНОВАНИЕ сключиха Първа политехническа гимназия В. Търново и Политехническата гимназия в Г. Оряховица. Приеха се показатели, въз основа на които ще се съревновават двете училища.

СЕМИНАР с директорите на училищата се състоя на 13 март в Г. Оряховица. Обсъден бе въпросът за практическото приложение на Примерната програма за възпитателната работа.

НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ на тема: „Ролята на физическата работа, физкултурата и спорта за човешкия организъм“ организираха кръжокът по анатомия и физиология при Политехническата гимназия — Г. Оряховица и физикултурният колектив.

ПЪСЕСИТЕ „Две майки“, „Опасна пътека“, „Тревога“ и „Женско царство“ представиха самодейните театрални колективи при народните читалища в селата Дренца, Морави и Овча могила и средношколците от с. Средно село.

РАЙОНЕН ПРЕГЛЕД на санитарните постове се състоя в гр. Елена. На първо място се класираха пионерите от с. Беброво и средношколците от Политехническата гимназия в Елена. Те ще участвуват в окръжния преглед.

ДОГОВОР ЗА ШЕФСТВО се подписа между ДПЗХ „Трифон Саралиев“ и Института за начални учители „Д. Благоев“ — В. Търново. Хорът на Института изпълни богата литературно-музикална програма.

ПАРНИК ЗА РАСАД се направи за пръв път в учебноопитното поле на народното основно училище в с. Средно село. Засетите семена се развият добре.

(По дописки на Ф. Филипов, П. Панчев, К. Константинов, Вл. Николов, Е. Гайдаров, Ст. Дончев, А. Паунов, Ил. Димов, Н. Мирчев, Ил. Гитев, Д. Габровски, Ел. Прусарова, Г. Гуглев, Ал. Цачев, Я. Йорданов, К. Василев, Н. Найденов и Г. Недков)

Безвъзмездното кръводаряване — висок патриотизъм

Само преди няколко дни младият медицински лекар разясни на общоселско събрание значението на безвъзмездното кръводаряване.

На неговия призив иванчани се отзоваха и проявиха високо съзнание и патриотизъм. И когато дойде специалната бригада за изследване и вземане на кръв, минаха над 70 души мъже и жени обикновени кооператори и кооператорки, служители от ТКЗС, селска и селскооп. Тук дойде и даде кръв

и старият кооператор бай Димитър Ангелов Семов — 63-годишен, Тона Стефанова Ангелова — 53-годишна. Минаха и младежите, начело със секретаря на Комсомола Йордан В. Първанов.

Най-много хора се явиха от зеленчуковата бригада, начело с бригадира М. Димитров, който пръв даде кръв.

Т. Червенков

от Обществена редакция на в. „Борба“ в с. Обединение

ЕКЗЕМА

леводната и белтъчната обмяна (захарна болест), нарушения при жлезите с вътрешна секреция, особено половите (екзема у бременни и кърмачки, в критическа възраст), при заболяване на черния дроб, стомашно-чревния апарат и др.

Състоянието на нервната система заема много важно място. Различните външни и вътрешни дразнители по пътя на нервната дейност довеждат до нарушение на равновесието в централната нервна система, в резултат на което се получава кожни промени и екзема. Много са опитите и наблюденията, които потвърждават този факт. Така, например, човек получава често екзема след нервни, психични възбуди или душевни тревоги. За същата причина говори появата на екземата на симетрични участъци по тялото. Да докаже това експериментално М. К. Петрова получава екзема у кучета след дразнене само на нервната им система. Добрите резултати при лечението с нервни средства, сън, хипноза, внушение потвърждават също значението на нервната система.

Даден организъм реагира с появата на екзема от различни вътрешни или външни дразнители, които са напълно безвредни за другите хора.

Често в поликлиничния кабинет се явяват за преглед и лечение пациенти, получили екзематен процес към дадени драз-

нител, макар че в предприятието работят много хора, а засегнатите са единици. Тези дразнители намиращи в различни промишлености като свило-точенето, където действуват най-често високата температура, в мебелната от действото на лакове, бои, в никелировачната — от солите на никела, в кожарската от бонте, в тъкаческата от праха, в строителството от цимент, вар, работещите с масла и бензин и т. н., за здравните работници при работа с различни лекарства, по някога след боядисване на кожите, или след употреба на различни кремове, съдържащи най-често живак, се появява екзема.

Докато причините са сложни, не винаги определени и спорни, то поставянето на диагнозата е винаги ясно и определено. Във връзка с протичането различаваме 3 вида екзема: остра, подостра и хронична. Характерна особеност е изострянето и повторението ѝ от време на време. Отначало екземата започва с доста силен сърбеж и леко зачервяване, което много скоро се покрива с дребни пъпки; процесът напредва и преминава в дребни мехурчета, пълни с лежкожълтеникава течност; много скоро тези мехурчета се пукват и се получава типичното „подмокряне“ — най-характерният белег на екземата и кулминационната точка в развитието ѝ. Оттук нататък започва да затихва и се покри-

ва с жълтеникави кори. След паването на корите се появява лющещия се стадий, който е израз на неправилно вросовяване на епидермиса. И накрая идва нормализирането на кожата и оздравяването, без да остават белези и следи. В повечето случаи едновременно се запалват по няколко обрива и затова външният вид е много различен. Понякога в един от стадияте, най-често в подмокряния, от разчесването, се поселяват микроорганизми и се получава инфектираната екзема с гнойно засягане и оток.

Много често се среща тъй наречената „бръснарска екзема“ с жълтеникава течност и корички. Това чисто микробно заболяване няма нищо общо с екземата. То представлява претърпяване на кожата на лице от бръснаря, където се поселяват най-често стрептококи. Спазването на необходимите хигиенни условия предпазва от този род заболяване.

Характерен симптом на екземата е, че има винаги сърбеж, от слаб до непоносимо силен. Сърбежът може да влоши общото състояние, вследствие непрекъснатото дразнене, безсъние, нервна възбуденост, което пречи на лечението.

Протичането на острия стадий трае от половин до един месец, след което започва затихването. Ако обаче се намесят и други вътрешни или външни фактори, болестта може да продължи с месеци.

Лечението на екземата е много деликатна и трудна работа, изисква голям опит. То бива

вътрешно и външно.

Преди всичко се стараем да открием дразнителя и да го отстраним. На второ място се препоръчва общо лечение против дразнители от различен род — като калций, витамини „С“, леpton, натриев хипосульфид, антихистамини, кортикостероиди и др.

На трето място успокояване на нервната система, сънотворни и др.

От важно значение остава и диетичният режим. Забраняват се пикантни, консервирани, много солени и кисели храни, кафе и спиртни напитки. Урежуване на стомашно-чревния апарат. Добре действуват и балансирането със серни минерални води.

При подмокрянето трябва задължително да се започне с компреси (резорцин, борово вода, риванол и др.), след което се минава към различните видове масла (най-често цинково, биомидиново и др.) и чак след това към кремове и паста от най-различно естество. Добре действуват кортикостероидите, натриите, антихистамините, кремове и др. и накрая може да се приложи с много добър успех и рентгеново облъчване.

При лечението на екземата се изисква голяма лична опитност от лекаря. Лечението е готови рецепти води много пъти до влошаване. Никъде не се изисква повече индивидуализиране и личен подход към болния както при лечение на екземата.

д-р Ив. Н. ТУМБЕВ

Здравна просвета

Екземата е най-честото кожно заболяване. Тя представлява възпаление на кожата с многообразна картина, придружено от силен сърбеж, чести повторения, предизвикано от най-различни вътрешни и външни причини.

Появата на екземата има сложна и не винаги установена причина. Тя се обуславя от цял ред фактори, като свръхчувствителност, предразположение, смущения в обмяната на веществата смущения в ендокринната и нервната система. Съществено значение има нервнорефлекторният момент. От различните фактори и дразнители един действуват само като подтикнати, а други, които създават засилена чувствителност на кожата. Екземното предразположение може да бъде временно или постоянно, зависи от възрастта и пола, от условията на работа и начина на живот, от храната и т. н.

В един случай има вродено неопасение на различни продукти, а в други придобита свръхчувствителност, получена под влиянието на различни дразнители, попаднали в организма чрез храната, дишането, солната среда, работата и т. н. Често и някои заболявания предразполагат към екзема, като например смущения във въ-

Паметник-бюст на Иларион Макариополски в двора на къщата-музей „Иларион Макариополски“ в Елена.

Национална носия (сукман) от с. Балван. Снимка: П. Тарасенко

